

Lausunto Neste Oyj:n öljynjalostamon toiminnan muuttamisesta ja ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta

Kaavoitus- ja ympäristölautakunta 20.10.2016 § 69

Ympäristöpäällikkö Marjut Taipaleenmäki 11.10.2016:

Asia

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, dnro ESAVI/4945/2016

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Neste Oyj:n öljynjalostamon toiminnan muuttamisesta ja ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta. Lausuntoa pyydetään 28.10.2016 mennessä.

Hakemus

Neste Oyj hakee Naantalin jalostamon toiminnan muuttamiselle ympäristölupaa ja ympäristönsuojelulain 80 §:n mukaista lupamääräysten tarkistamista parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) päätelmien 28.10.2014 julkaisun johdosta (Komission täytäntöönpanosäännös 2014/738/EU).

Neste Oyj Naantalin jalostamolla on voimassa oleva Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 20.11.2007 antama ympäristölupapäätös LSY-2004-Y-362 ja siihen liittyvät muutospäätökset. Ympäristönsuojelulain 80 §:n mukaan laitoksen ympäristölupa on tarkistettava, jos se ei vastaa voimassa olevia päätelmiä ja ympäristönsuojelulakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen päätöksen (17.11.2015) mukaan Neste Oyj:n Naantalin jalostamon tuli jättää Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemus ympäristölupamääräysten tarkistamiseksi viimeistään 17.5.2016 parhaan käyttökelpoisen tekniikan päätelmien julkaisun johdosta.

Neste Oyj esittää, että nyt voimassa olevia ympäristölupamääräyksiä, joita mahdollisesti tullaan muuttamaan julkaistujen BAT-päätelmien vuoksi, noudatetaan siirtymäkauden loppuun 1.11.2018 saakka (1.1.2019 jätevesien vuosiluparajojen kohdalla ja 29.10.2018 lastauskaasujen talteenottolaitoksen päivärajojen kohdalla) eikä siirtymäkaudeksi ole tarpeen antaa uusia tai muuttaa nykyisiä lupamääräyksiä.

Lisäksi Neste Oyj hakee määräaikaista poikkeamaa 31.12.2023 saakka BAT-päätelmien mukaiseen typenoksidien päästötasoon yhteensä 14 uunil-

le.

Neste Oyj suunnittelee Naantalın jalostamolle tuotantoyksiköiden muutoksia, jolloin jalostamon tuotanto- ja tuoterakenne muuttuvat. Muutoshankkeessa rakennetaan ja otetaan käyttöön uusi kuumaöljyuuni. Uuden kuumaöljyuunin osalta haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista toiminnan aloittamislupaa muutoksen hausta huolimatta.

Toiminnan muuttaminen

Neste Oyj suunnittelee Naantalın jalostamolle tuotantoyksiköiden muutoksia, jotka toteuttamalla jalostamon tuotanto- ja tuoterakenne (konfiguraatio) muuttuvat. Tarkoituksena on muuttaa jalostamon tuotanto sellaiseksi, että Naantalista ryhdyttäisiin toimittamaan Porvooseen raakaöljyn tislauksesta saatavaa tyhjiökaasua dieselin valmistusta varten. Samalla suunnitellaan luovuttavaksi Naantalın jalostamon lämpökatalyyttisen krakkausyksikön (TCC) ja eräiden siihen liittyvien yksiköiden nykyisestä käytöstä. Tällöin loppukäyttöön sopivaa nestekaasua ei Naantalissa enää valmisteta eikä loppukäyttöön sopivaa moottoribensiiniä pystytä enää valmistamaan pelkästään Naantalissa tuotetuista bensiinikomponenteista. Suunnitelman mukaan kuusi Naantalın jalostamon yhteensä kolmestakymmenestä tuotantoyksiköstä pysäytetään. Muutokset Naantalın jalostamolla tulevat käyttöön vuoden 2017 jälkipuoliskolla.

Muutoksen myötä laivoilla tapahtuvien kuljetusten määrät lisääntyvät, kun Naantalista ryhdytään kuljettamaan syöttöaineita Porvooseen. Lisäksi Porvoosta tullaan kuljettamaan laivoilla valmiita moottoribensiinejä tai bensiinikomponentteja Naantalista edelleen tapahtuvaa tuotejakelua varten.

Tuotannon ylläpitämistä ja tuoterakenteen muuttamista varten osaan tuotantoyksiköissä tehdään teknisiä muutoksia ja asennetaan uusia laitteita. Jalostamolle asennetaan uusi polttokaasua käyttävä kuumaöljyuuni (polttolaitteen teho 6 MW). Uunin savukaasut johdetaan 80 metriä korkeaan piippuun, johon johdetaan myös muista uuneista savikaasuja. Piipussa on jatkuvatoiminen analysaattori, jolla seurataan mm. happi-, rikkidioksidi- ja typenoksidien pitoisuutta. Kuumaöljyuuni otetaan käyttöön Naantalın jalostamon muutoshankkeen yhteydessä 2017. Kuumailmauuni ei merkittävästi lisää Naantalın jalostamon nykyisiä päästöjä.

Toiminnan muutosten aiheuttamat ympäristövaikutukset

Tuotanto- ja tuoterakenteen muutoksen aiheuttamat arvioidut vaikutukset päästöihin ovat seuraavat:

Rikkidioksidi: 0 % - -30 %, vähenemä enintään noin 500 t/a

Typen oksidit: 0 % - -40 %, vähenemä enintään noin 150 t/a

Hiukkaset: 0 % - -70 %

Haihtuvat hiilivedyt: 0 %
Hapanvesien muodostuminen: noin -25 %
Melupäästöt: vähenevät
VOC-päästöt: nykyisellä tasolla

Arvioidut vaikutukset vedenkäyttöön, muihin käyttöhyödykkeisiin ja jätteisiin:

Jäähdytysveden otto: enimmäismäärä pysyy entisellään
Höyrynkulutus: -35 %
Mereen johdettavan hukkalämmön määrä: enintään -35 %
Katalyyttijäte: 0-150 t/a

Naantalin jalostamon muutoshankkeen toteutuksen seurauksena toiminnan päästöt ilmaan todennäköisesti pienenevät ja muut vaikutukset ympäristöön jonkin verran vähenevät. Toisaalta on myös mahdollista, että pysäytettäville yksiköille löytyy uusia käyttötarkoituksia, jolloin lopputuloksena toiminnan päästöt pysyvät nykyisellä tasolla. Parhaillaan selvitetään mahdollisia uusia käyttötapoja pysäytettäville yksiköille. Ratkaisut tehdään viimeistään 2-3 vuoden kuluttua vuoden 2017 huoltoseisokista.

Ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen

Neste Oyj esittää, että nyt voimassa olevia ympäristölupamääräyksiä, joita mahdollisesti tullaan muuttamaan julkaistujen BAT-päätelmien vuoksi, noudatetaan siirtymäkauden loppuun 1.11.2018 saakka (1.1.2019 jätevesien vuosiluparajojen osalta ja 29.10.2018 lastauskaasujen talteenottolaitoksen päivärajojen kohdalla).

Jalostamon voimassa oleva ympäristölupa ei vastaa BAT-päätelmiä aina-kaan vesistöön päästettävien jätevesipäästöjen (BAT 12), polttoyksiköistä johdettavien hiilimonoksidipäästöjen (BAT 37) ja haituvien nestemäisten hiilivetyjen lastaamisesta ja purkamisesta ilmaan johdettavien VOC-päästöjen (BAT 52) osalta.

BAT-päästötason soveltaminen typenoksidien osalta vaatisi huomattavia investointeja tarkasteltavissa yksiköissä, joten typenoksidien päästötasoon haetaan määräaikaista BAT-poikkeamaa 31.12.2023 saakka yhteensä 14 yksikölle. 13 yksikön BAT-päästötaso on 150 (mg/m³n) ja yhden 300 mg/m³n. Hakijan ehdotus päästöraja-arvoksi lukuun ottamatta muutamaa yksikköä on (300 mg/m³n). Hakija ehdottaa, että BAT-poikkeamia voidaan hyödyntää vuoden 2023 loppuun saakka. Tarvittavia muutostöitä ei voida tehdä keväällä 2017 pidettävässä seisokissa, koska investointihankkeiden läpivientiaika on niin pitkä, ettei muutoksia ennätetä enää tehdä. Laitoksella tullaan toteuttamaan seisokki vuonna 2022 tai 2023, jolloin mahdolliset investoinnit voidaan toteuttaa. Jalostamon osuus (262 tonnia) Naantalin teollisen toiminnan tuottamista typenoksidipäästöistä (yhteensä 3 409 tonnia) oli alle 8 %

vuonna 2014.

Voimassa olevassa ympäristöluvassa ei ole asetettu typenoksidien päästöille yksikkökohtaisia raja-arvoja. Ympäristöluvan mukaan jalostamon toimintojen typenoksidien yhteenlasketut kokonaispäästöt typpioksidiksi laskettuna eivät saa ylittää 400 tonnia vuodessa. Vuonna 2014 päästöt olivat 262 tonnia, josta TCC-yksikön osuus oli noin 70 tonnia.

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan, jos määrättävät päästöraja-arvot joutaisivat kohtuuttoman korkeisiin kustannuksiin verrattuna ympäristöhyötyihin, ympäristöluvassa voidaan määrätä lievemmat päästöraja-arvot.

Hajuhaitat

Naantalin ympäristönsuojeluviranomaiselle on kuntalaisilta satunnaisesti tullut jalostamon toiminnan aiheuttamia hajuhaittoja koskevia yhteydenottoja. Jalostamolla on selvitetty hajuhaittojen päästölähteitä ja tehty toimenpiteitä hajuhaittojen ehkäisemiseksi. Hakemuksen liitteinä on mm. haisevien yhdisteiden pitoisuusmittauksien raportteja, hajun leviämismallinnuksia sekä ilmanlaatuselvityksiä. Lisäksi ympäristölupamääräyksillä on rajoitettu haisevien yhdisteiden päästöjä ilmaan.

Vuoden 2017 aikana otetaan jalostamolla käyttöön tyhjiötislausyksikön hönkäkaasujen talteenottoyksikkö, jolla voidaan rajoittaa rikkidioksidin ja haisevien kaasujen päästöjä. Tyhjiötislausyksikön hönkäkaasut ovat yksi jalostamon suurimpia haisevien yhdisteiden päästölähteitä.

Lupahakemus oli nähtävillä kokouksessa.

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ:

Kaavoitus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Neste Oyj:n hakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Naantalin jalostamolla on meneillään mittavia muutoshankkeita. Päätöksiä jatkotoimista ei kaikilta osin ole tehty, minkä johdosta muutosten aiheuttamat ympäristövaikutukset eivät ole vielä tiedossa. Ympäristölupahakemuksen mukaan ratkaisut jatkotoimista tehdään viimeistään 2-3 vuoden kuluttua vuoden 2017 huoltopysäytyksen jälkeen. Käytössä olevien tietojen perusteella lautakunta katsoo, että nykyisiä lupamääräyksiä voidaan noudattaa hakijan ehdottamalla tavalla siirtymäkauden aikana. Lupamääräyksiä on tarkistettava siten, että ne vastaavat BAT-päätelmiä sekä ympäristönsuojelulakia ja sen nojalla annettuja asetuksia siirtymäkauden jälkeen.

Toiminnan aiheuttamien hajuhaittojen syitä tulee vielä järjestelmällisesti ja monipuolisin menetelmin selvittää ja seurata sekä ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin haittojen ehkäisemiseksi. Myös erilaisissa häiriötilanteissa tulee voida tehokkaasti ehkäistä haisevien yhdisteiden päästöjä.

Typenoksidien päästöraja-arvot voidaan määrätä säädettyä lievempinä jalostamon seuraavaan huoltopysäytykseen saakka, mikäli aluehallintovirasto arvioi, että BAT-päätelmien soveltaminen typenoksidipäästöjen osalta, aiheuttaisi hakijalle kohtuuttomia kustannuksia verrattuna saavutettavaan ympäristöhyötyihin. Lievempien päästöraja-arvojen tulee kuitenkin olla sellaisia, etteivät ympäristön laatuvaatimukset vaarannu. Lievempien päästöraja-arvojen johdosta nykyinen päästötaso ei saa kasvaa.

KAAVOITUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Ympäristöpäällikön ehdotus hyväksyttiin.